MINISTERUL EDUCAȚIEI, **CULTURII ŞI CERCETĂRII** AL REPUBLICII MOLDOVA

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

COORDONAT Ministerul Educaţiei, Culturii şi Cercetării _____ „ _____” _____2018 Nr. de înregistrare_____	APROBAT Senatul ASEM „ _____” _____2018 Proces verbal Nr._____ Rector ASEM, Academician, profesor universitar, _____Gr. BELOSTECINIC

PLANUL DE ÎNVĂŢĂMÎNT

Ciclul II – studii superioare de master, nivelul de calificare ISCED - 7

Şcoala Masterală de Excelenţă în Economie şi Business

Domeniul general de studii: **41. Științe economice**

Programul de master: **Actuariat și riscul în afaceri**

Numărul total de credite de studiu: **120**

Titlul obținut: **Master în științe economice**

Baza admiterii: **Diploma de licență sau un act echivalent de studii, diploma de studii superioare**

Limba de instruire: **Română**

Forma de organizare: **Învățământ cu frecvență**

CHIȘINĂU 2018

CALENDARUL UNIVERSITAR (în săptămâni)

Anul de studii	***Activități didactice***		***Sesiuni de examene***		***Stagii de practică***	***Vacanțe***		
	Sem. I	**Sem. II**	**Sem. I**	**Sem. II**		**Iarnă**	**Primăvară**	**Vară**
I	12	15	2	2	-	3	1	10
II	10	15	2	-	7	3	1	10

PLANUL PROCESULUI DE STUDII PE SEMESTRE/ANI DE STUDII

ANUL I de STUDII **SEMESTRUL I**

Cod	**Denumirea unității de curs**	**Total ore**	**Inclusiv ore**		**Forma de evaluare**	**Nr.credite de studiu**
			Contact direct	**Studiu individual**		
Discipline obligatorii						
F.01.O.001.52	Teoria probabilităţilor	150	32	118	E	5
F.01.O.002.52	Finanţe şi piaţa financiară	150	40	110	E	5
S.01.O.003.21	Politici micro și macroeconomice	150	40	110	E	5
F.01.O.004.41	Contabilitatea întreprinderilor mici si mijlocii	150	32	118	E	5
S.01.O.005.52	Statistica	150	36	114	E	5
F.01.O.006.23	Dreptul financiar (bancar și nebancar)/ law	150	36	114	E	5
Total discipline obligatorii		**900**	**216**	**684**	**6E**	**30**
Discipline la liberă alegere						
S.01.L.007.15	Limbi moderne de afaceri	150	32	118	E	5

ANUL I de STUDII **SEMESTRUL II**

Cod	**Denumirea unității de curs**	**Total ore**	**Inclusiv ore**		**Forma de evaluare**	**Nr.credite de studiu**
			Contact direct	**Studiu individual**		
Discipline obligatorii						
F.02.O.008.52	Matematici actuariale	150	36	114	E	5
F.02.O.009.52	Analiza și predicția seriilor de timp/*Time Series Analysis and Forecasting*/	150	44	106	E	5
S.02.O.010.41	Metode de diagnostic a activităţii firmei	150	36	114	E	5

Discipline opționale						
S.02.A.011.52	Matematici financiare	150	40	110	E	5
S.02.A.011.52	Statistică financiară, bancară și bursieră /*Financial, banking and Stock Statistics*/					
S.02.A.012.11	Modele de risc	150	44	106	E	5
S.02.A.012.51	Teoria riscului					
S.02.A.013.31	Politici financiare ale întreprinderii	150	40	110	E	5
S.02.A.013.11	Gestiunea riscurilor la întreprindere					
Total discipline obligatorii și opționale		**900**	**240**	**660**	**6E**	**30**
Total pe anul I de studii		**1800**	**456**	**1344**	**12E**	**60**
Discipline la liberă alegere						
S.02.L.014.15	Limbi moderne de afaceri	150	32	118	E	5

ANUL II de STUDII **SEMESTRUL III**

Cod	**Denumirea unității de curs**	**Total ore**	**Inclusiv ore**		**Forma de evaluare**	**Nr.credite de studiu**
			Contact direct	**Studiu individual**		
Discipline obligatorii						
S.03.O.015.52	Practici actuariale în asigurări de viaţă, pensii şi alte beneficii	150	40	110	E	5
S.03.O.016.52	Practici actuariale in asigurări generale (non-viaţă)	150	44	106	E	5
S.03.O.017.52	Asigurarea riscurilor financiare	150	32	118	E	5
S.03.O.018.52	Stagiul de practică	300	-	300	E	10
Discipline opționale						
S.03.A.019.22	Etica economică	150	32	118	E	5
S.03.A.019.23	Legislaţie şi profesionalism					
Total discipline obligatorii și opționale		**900**	**148**	**752**	**5E**	**30**
Discipline la liberă alegere						
S.03.L.020.15	Limbi moderne de afaceri	150	32	118	E	5

ANUL II de STUDII **SEMESTRUL IV**

Cod	Denumirea unității de curs	Total ore	Inclusiv ore		Forma de evaluare	Nr.credite de studiu
			Contact direct	Studiu individual		
Discipline obligatorii						
S.04. O.021. 1/62	Metodologia și etica cercetării în domeniul de specializare	150	24	126	E	5
S.04.O.022.52	Teza de master	750	-	750	E	25
Total pe anul II de studii		**1800**	**172**	**1628**	**7E**	**60**

TOTAL GENERAL pe anii de studii	**3600**	**628**	**2972**	**19E**	**120**

EXAMENUL DE FINALIZARE

Nr. crt.	Denumirea activităţii	Perioada	Număr de credite
1.	Susţinerea tezei de master	Sem. VI, Mai - Iunie	25

STAGIILE DE PRACTICĂ

Stagiile de practică		Sem.	Durata nr. săpt.	Perioada	Număr de credite
1.	Stagiul de practică	III	7	Noiembrie - Decembrie	10

NOTA EXPLICATIVĂ

I. Introducere

Motivația continuității acestei specialități de master are suport obiectiv, deoarece necesitatea în specialişti cu profunde cunoștințe în domeniul actuariatului și riscului în afaceri este imperioasă pentru participanţii profesionişti de pe piaţa financiară bancară şi non-bancară, în special pentru companiile de asigurări şi reasigurări, intermediari în asigurări, bănci, Comisia Naţională a Pieţei Financiare, care, conform legislaţiei în vigoare cu privire la asigurări trebuie să dispună de specialişti pregătiţi în evaluarea riscurilor financiare.

În conformitate cu misiunea și obiectivele strategice ale ASEM, acest program de formare profesională este orientat spre realizarea cerinţelor majore înaintate de piaţa forţei de muncă și are *scopul de a forma economiști/conducători/finanțiști și fiscaliști competenți, capabili să se dezvolte continuu şi să colaboreze pentru a satisface cerinţele societății.*

În procesul de elaborare a programului au fost parcurse următoarele 5 etape:

1) **Fundamentare (stabilirea elementelor de intrare).** S-a efectuat: analiza documentelor normative şi reglatoare cu referire le procesele educaţionale în învăţământul superior; analiza prealabilă referitoare la nevoile specifice exprimate de clienţi, beneficiari și parteneri (cadre științifico-didactice, absolvenți, studenți şi firme sau organizaţii interesate); analiza celor mai noi direcţii de dezvoltare în domeniul de formare; analiza comparativă a planurilor de studii pe baza unor modele de la universităţi de prestigiu din ţară şi străinătate; analiza metodologiilor specifice actuale de predare în domeniu; analiza şi evaluarea prealabilă a propunerilor venite din partea unor specialişti externi/studenţi; analiza neconformităţilor constatate pe parcursul anilor universitari precedenţi;
2) **Predeterminarea rezultatelor (elemente de ieşire). A**u fost stabilite rezultatele învățării (competenţele), pe care trebuie să le atingă studenții, prin alegerea dintr-o gamă largă de finalităţi a acelora relevante pentru studenți şi piaţa forţei de muncă;
3) **Asigurarea unui proces relevant de învăţare**. S-a luat decizia asupra modului în care studenții trebuie să fie sprijiniţi pentru a atinge finalitățile de studiu. Au fost stabilite şi selectate: unităţile de curs adecvate pentru formarea competenţelor proiectate; volumul de muncă necesar (punctele credite) pentru realizarea fiecărui curs; consecutivitatea și modalitatea predării cursurilor;
4) **Redactarea, analiza, verificarea, validarea și aprobarea planului de studii.**

II. Concepția formării specialistului

Necesitatea creșterii numărului de actuari atestați derivă şi din prevederile legale referitoare la fondurile nestatale de pensii, unde se stipulează că fondurile sunt obligate să prezinte un raport referitor la evaluarea actuarială a obligaţiilor aferente contractelor active.

Din cele menţionate se poate deduce importanţa instruirii unui personal specializat în ştiinţe statistice şi actuariale, astfel încât sa fie eficientizată activitatea de verificare a modului în care societăţile de asigurare stabilesc tarifele de primă, rezervele tehnice si alţi indicatori specifici.

În contextul modificării legislaţiei din domeniul asigurărilor care se va produce în viitorul apropiat pentru a o ajusta la standardele internaţionale, dar şi din necesitatea de continuare a procesului de consolidare a acestui sector, rolul şi responsabilităţile actuarilor vor fi din ce în ce mai mari.

Absolvenţii programului de masterat vor putea activa în diverse sfere ale economiei naţionale. de: Domeniile de activitate ale actuarilor s-au diversificat, consecinţă a dezvoltării sectorului financiar si al asigurărilor. O companie de asigurări nu poate funcţiona fără actuari. Deşi majoritatea actuarilor îşi desfăşoară activitatea în domenii asociate cu activitatea de asigurări, numărul celor angajaţi şi în alte domenii continuă să crească. Concentrarea în mare parte a actuarilor în cadrul societăţilor de asigurări este rezultatul faptului că anume societăţile de asigurări au cel mai mult nevoie de soluţionarea problemelor de risc şi incertitudine.

Actuarii pot activa şi în alte domenii ale economiei, şi anume în cele ale băncilor comerciale, fondurilor de investiţii şi de pensii, atât în sectorul public cât şi în cel privat. În cadrul instituţiilor de stat, actuarii participă la managementul programelor de asistenţă socială: pensii, medicină, etc. prin prisma estimării obligaţiilor financiare. De asemenea, actuarii pot să participe la unele programe de evaluare a riscurilor şi rezolvarea problemelor de ordin statistic şi financiar în cadrul băncii naţionale.

Absolvenții își pot continua studiile la ciclul III – Doctorat.

În acest context, respectivul program de formare profesională are drept obiectiv major să formeze *personalităţi integre şi competente profesional*, pentru a face faţă cerinţelor actuale şi de perspectivă a pieţei forţei de muncă locale şi internaţionale, care vor:

- Conştientiza importanţa practicării unor activităţi eficiente şi eficace în viaţa profesională şi cea cotidiană;
- Forma şi dezvolta competenţele necesare pentru autorealizare şi obţinerea succesului în activitatea profesională;
- Acumula un stoc de cunoştinţe şi crea valoare academică adăugată în domeniul Finanțelor publice și al Fiscalității, care va servi drept bază pentru dezvoltarea personală și profesională.

Totodată, programul va dezvolta la studenți următoarele **competențe - cheie generice**: Competenţa de rezolvare a problemelor; Spirit de iniţiativă şi antreprenorial; Gândire critică şi strategică; Competenţa de muncă în echipă; Competenţa de învăţare; Creativitate; Competenţa de comunicare utilizând şi o limbă străină; Competenţa de operare cu tehnologia informatică; Înţelegere pentru culturile şi obiceiurile altor popoare.

Pentru a realiza cu succes această ofertă educaţională, în ASEM este creat un *mediu educaţional plăcut, calitativ şi productiv, centrat pe student,* care se bazează pe următoarele principii de organizare a formării:

- Crearea unui mediu de învăţare autentic, apropiat de mediul afacerilor şi relevant intereselor persoanei, pentru realizarea obiectivelor proiectate: însuşirea de cunoştinţe, formarea de deprinderi şi de competenţe personale, sociale şi profesionale;
- Îmbinarea aspectelor de natură teoretică cu cultivarea unor abilităţi legate de realităţile activităţilor din domeniul administrării afacerilor;

- Structurarea demersurilor educaţionale pe concepţia "învaţă acţionând" şi dezvoltarea unor dexterităţi de ordin practic;
- Valorificarea unor tehnici moderne de instruire, inclusiv de dezvoltare a creativităţii.

III. Finalități de studiu

Competenţele programului de master sunt dezvoltate prin cursurile speciale în care masteranzii vor aprofunda şi vor acumula cunoştinţe ale disciplinelor obligatorii fundamentale şi de specialitate de la ciclul II. Programul de master este orientat spre dezvoltarea competenţelor instrumentale şi profesionale, din această cauză este programat spre realizarea şi o serie de lucrări individuale, proiecte de cercetare şi de aplicare a cunoştinţelor în domeniul programului de masterat ***„Actuariat și riscul în afaceri"***. Masteranzii vor realiza un număr mai mare de lucrări individuale de cercetare, programat pentru fiecare modul şi vor demonstra deţinerea competenţelor generale, specifice ciclului II de studii. Atât lucrările individuale, cât şi stagiul de practică vor fi evaluate din perspectiva abilităţilor: de analiză şi geneză, de cunoaştere şi aplicare a metodologiei de cercetare, de aplicare a datelor obţinute şi de a formula concluzii, în baza cărora se vor elabora un set de recomandări. Disciplinele la programul de masterat ***„Actuariat și riscul în afaceri"***se finalizează cu examene şi verificări.

.

La finalizarea studiilor studentul va fi competent:

1. să aplice conceptele şi metodele de calcul moderne, tehnicile avansate de analiză a datelor economice;
2. şi proceselor social-economice prin cuantificarea lor în diverse modele econometrice;
3. să estimeze şi să interpreteze corect modelele unisectoriale şi multisectoriale, situaţia economică şi tendinţele de dezvoltare;
4. să conceapă şi să elaboreze proiecte de cercetare în domenii specifice statisticii, ce conduc la noi cunoştinţe şi soluţii.
5. să aprecieze rolul metodelor şi tehnicilor actuariale la estimarea riscului în asigurări;
6. să cunoască rolul şi importanţa unei cercetări statistice actuariale în asigurări;
7. să studieze eficient tipurile de prime de asigurare specifice diferitor clase de asiguri;
8. să cunoască conţinutul actuariatului în asigurările de viaţă;
9. să cunoască conţinutul tabelelor de mortalitate şi de comutaţie
10. să precizeze şi să explice problemele teoretice şi metodologice ale actuariatului în asigurările generale (non-viaţă);
11. să cunoască conţinutul şi metodele actuariale şi statistice de estimare a rezervelor de asigurare;
12. să selecteze metodele optime de calculare a primelor şi rezervelor de asigurare;
13. să propună căi de perfecţionare a calculelor actuare;
14. să aprecieze necesitatea utilizării unor metode şi tehnici actuariale pertinente în asigurări

MATRICEA CORELĂRII FINALITĂȚILOR DE STUDIU A PROGRAMULUI CU CELE ALE UNITĂȚILOR DE CURS

Cod	**Unitatea de curs**	**Finalități de studiu** (*prezentate în Nota explicativă*)													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Discipline obligatorii															
F.01.O.001.52	Teoria probabilităţilor	V	V	V	V	V	V				V				
F.01.O.002.31	Finanţe şi piaţa financiară	V	V	V	V	V			V	V		V			
S.01.O.003.21	Politici micro și	V	V	V	V				V		V			V	

	macroeconomice/ Micro and macro Economic Politicies/														
F.01.O.004.41	Contabilitatea întreprinderilor mici si mijlocii	V		V	V		V		V		V			V	
S.01.O.005.52	Statistica	V				V					V				
F.01.O.006.23	Dreptul financiar (bancar și nebancar)/ law	V		V					V	V		V	V		V
F.02.O.008.52	Matematici actuariale	V		V	V		V		V		V			V	
F.02.O.009.52	Analiza și predicția seriilor de timp /*Time Series Analysis and Forecasting*/	V	V	V	V	V	V				V			V	
S.02.O.010.41	Metode de diagnostic a activităţii firmei	V			V	V			V			V			
S.03.O.015.52	Practici actuariale în asigurări de viaţă, pensii şi alte beneficii	V		V	V	V	V	V			V				
S.03.O.016.52	Practici actuariale in asigurări generale (non-viaţă)	V		V					V			V			
S.03.O.017.52	Asigurarea riscurilor financiare	V			V	V			V	V		V			
S.04.O.021. 1/62	Metodologia și etica cercetării în domeniul de specializare	V		V		V	V						V	V	V
Discipline opționale															
S.02.A.011.52	Matematici financiare	V	V	V							V				V
S.02.A.011.52	Statistică financiară, bancară și bursieră /*Financial, banking and Stock Statistics*/	V		V	V				V	V		V			
S.02.A.012.11	Modele de risc	V		V		V		V	V		V	V			V
S.02.A.012.51	Teoria riscului	V		V		V	V	V		V					
S.02.A.013.31	Politici financiare ale întreprinderii	V			V	V			V						
S.02.A.013.11	Gestiunea riscurilor la întreprindere	V			V	V			V	V		V			
S.03.A.019.22	Etica economică	V	V	V	V	V	V	V			V				
S.03.A.019.23	Legislaţie şi profesionalism	V	V	V	V					V	V			V	V
S.03.O.018.52	Stagiul de practică	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
S.04.O.022.52	Teza de master	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V

Elaborat și validat
Departamentul Econometrie și Statistică Economică

Avizat
Consiliul Coordonator al Școlii Masterale

„ _20____” ___02_____2018
Proces verbal Nr.__5 __

Șef departament,
dr., prof. univ.,_____Ion PÂRȚACHI

„ _____” _____2018
Proces verbal Nr._____

Director,
dr., conf. univ.,_____Angela CASIAN